

Studiu de specialitate – Leadership-ul în învățământ

Prof. Stroian Zaharie

Școala Gimnazială „V. Jinga” Sighișoara

Leadership-ul în școli este cel mai important factor în obținerea performanței. Directorii fac o diferență semnificativă în orice școală. Nu este o singură metodă de conducere care poate garanta succesul, leadership-ului trebuie să țină cont de situația socială și politică actuală, de context, de diversitatea problemelor, incluziunea socială și egalitatea de șanse. Pentru a obține rezultate bune, o școală are nevoie de profesori bine pregătiți și dedicați, dar în schimb ei au nevoie de o conducere eficientă.

Rolul principal al oricărui director este acela de a uni profesorii în jurul unor valori cheie, exprimate în valori personale, în conștiința de sine și în capacitatea emoțională și morală.

Conducerea eficientă începe cu caracterul conducătorilor, exprimată în termeni de valori personale și de conștiință de sine. Scopul final sau scopul directorului va fi reflectat de profesori și de școală în ansamblu.

Preocuparea, etica muncii și competența profesională sunt exemplele principale într-o școală, dar și păstrarea tradițiilor.

Un director trebuie să se adapteze repede oricărei situații și să fie la curent cu legile actuale și să țină cont de factorii externi. Un director eficient colaborează cu toți profesorii, dar și cu elevii, ceea ce duce la creșterea respectului față de director din partea acestora. Un director bun trebuie să fie determinat, persistent și să își asume riscuri care contribuie la progresul continuu al școlii.

Cele mai multe dintre trăsăturile enumerate mai sus le regăsim la orice persoană, dar ceea ce face diferența este capacitatea de a pune în practică aceste trăsături și abilități. Poate ca un director să nu posedă aceste trăsături și abilități, dar poate implementa cu succes teoriile leadership-ului prin delegarea unor atribuții altor persoane. Este important de reținut că un director nu poate avea toate calitățile, însă calitățile pe care le posedă trebuie să corespundă cu specificul instituției pe care o conduce.

Literatura de specialitate a identificat patru trăsături principale prin care directorii ar putea reuși sau ar putea eșua:

- Calm și stabilitate emoțională. Să fie calmi, încrezători și previzibili mai ales în situații de stres.

- Să admită când greșesc. Să recunoască propriile greșeli, nu să încerce să le ascundă.

- abilități de comunicare interpersonală. Să fie capabili să comunice și să convingă pe ceilalți, fără a recurge la tactici de convingere sau influențare.

- Deschidere intelectuală. Să fie capabil să înțeleagă o gamă largă de probleme.

În plus față de aptitudinile și abilitățile enumerate anterior, mai este nevoie și de pasiune în ceea ce faci. Lideri pasionați sunt înzestrați cu un sens al justiției sociale și morale. Liderii pasionați au o înclinație pentru valorificarea rezultatelor învățării și creării unui mediu educativ eficient.

Viziunea este o componentă esențială a unei conduceri eficiente, în sincronizarea cu obiectivele pe care școala și le-a propus. Lucrările de specialitate în domeniul leadership-ului desemnează câteva calități ale directorilor cu viziune:

- directorii excepționali au o viziune clară pentru școala pe care o conduc;

- viziune directorului trebuie comunicată de acesta în așa fel încât acesta să își atragă sprijinul profesorilor și elevilor;

- comunicarea viziune presupune comunicarea acesteia pe înțelesul tuturor;

- trebuie acordată atenție deosebită oficializării viziunii pentru ca conducerea să fie un succes.

Personalul unei școli are pretenții și speranțe din partea directorilor în legătură cu motivația și determinarea în realizarea viziunii lor și cum își implementează strategiile.

Directorii sunt aceia care stabilesc obiectivele, motivația și acțiunile celorlalți, inițiind schimbări pentru a atinge obiectivele existente, dar noile obiective propuse.

Directorii trebuie să se focalizeze pe scopul și obiectivele educaționale, ținând cont de comunitatea locală, satisfacția părinților, competiția cu alte unități școlare și bineînțeles rezultatele educaționale.

Un director trebuie să posedă abilități în administrarea resurselor materiale și umane indiferent de instituția pe care o conduce.

Cercetările recente în domeniul leadership-ului educațional se concentrează pe stilul directorului și cum directorul își conduce subordonații. O calitate necesară unui director este aceea de a rămâne ferm în condiții de presiune. Fiind capabil să își exerciți atribuțiile în perioade dificile, precum îndeplinirea termenelor limită sau medierea situațiilor de conflict este o calitate pe care ar trebui să o aibă toți directorii. Orice slăbiciune a directorului poate avea un efect „domino” și poate duce la întârzieri, stres și ostilitate din partea profesorilor.

Bibliografie:

1. Blum, R.E. and Butler, J.A. (1989) *The role of school leaders: Development for school improvement*. Leuven: Acco.
2. Bush, T. (1999) *Educational Management: Redefining theory, policy and practice*. London: Paul Chapman Publishing.
3. Bush, T. and Glover, D. (2003) *School Leadership: Concepts and Evidence*. Nottingham: National College for School Leadership.
4. Davies, B. (2006) *Leading the strategically focused school*, London: Sage
5. Dempster, N. and Logan, L. (1998) *Expectations of school Leaders* in Macbeath, J. (ed.), *Effective School Leadership: Responding to change*. London: Paul Chapman Publishing